

Arrest

nr. 348 318 van 10 juni 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. DETHEUX
Amazonestraat 37
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Burundese nationaliteit te zijn, op 2 juni 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 29 april 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 30 maart 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 17 april 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. VAN CAMP.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN *loco* advocaat A. DETHEUX.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die volgens zijn verklaringen België op 1 november 2022 binnenkwam, diende op 8 november 2022 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Op 19 oktober 2022 werden de vingerafdrukken van verzoeker geregistreerd in Kroatië. Op 2 december 2022 kreeg verzoeker een beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het Belgisch grondgebied te verlaten daar Kroatië verantwoordelijk werd geacht voor de behandeling van zijn verzoek om internationale bescherming. De beroepen ingesteld in het kader van deze beslissing werden door de Raad verworpen (RvV 15 juni 2023, nr. X; RvV 20 december 2024, nr. X).

1.3. Op 29 april 2025 nam de commissaris-generaal een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing, die verzoeker bij aangetekende brief van 30 april 2025 ter kennis werd gebracht, is de bestreden beslissing die luidt als volgt:

“Asielaanvraag: 08/11/2022
Overdracht CGVS: 22/07/2024

Uw persoonlijk onderhoud met een medewerker van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (verder CGVS) in het kader van uw verzoek om internationale bescherming vond plaats op 13 februari 2025 van 13.50 uur tot 15.35 uur op de zetel van het CGVS. Tijdens het persoonlijk onderhoud werd u bijgestaan door een tolk die het Kirundi machtig is. Uw advocaat Meester Declercq loco Meester Detheux was gedurende het volledige persoonlijk onderhoud aanwezig.

A. Feitenrelaas

U verklaart de Burundese nationaliteit te bezitten. U werd geboren op 5 februari 1982 in Matana. Vanaf 2000 woonde u in Bujumbura. U behoort tot de etnische groep Tutsi en bent katholiek. Op 4 maart 2006 trouwde u met J.H [...], die in Burundi verblijft. Uw broer R [...] verblijft eveneens in België en diende een verzoek in om internationale bescherming.

Van 2013 tot 2018 werkte u voor de Association Burundaise pour la Protection des Droits Humains et des Personnes Détenues (APRODH). Uw taak was voornamelijk nagaan of gedetineerden niet langer vastzaten dan toegelaten. In 2015 verslechterde de situatie in Burundi door protesten tegen de derde ambtstermijn van de president. Mensenrechtenwerk werd gevaarlijk, en uw voorzitter P.C [...] werd bijna vermoord. Veel collega's vluchtten, maar u bleef en bleef rapporten sturen. In december 2018 onderzocht u de moord op een slachtoffer dat in een rivier was gegooid. De politie omsingelde u, nam uw telefoon in beslag en beschuldigde u van het doorsturen van informatie aan 'vijanden van het land'. Een medewerker van de inlichtingendienst, genaamd A [...], waarschuwde u dat u binnen een week vermoord zou worden. Op 25 december 2018 vluchtte u via Rwanda naar Oeganda.

In 2022, na een overheidsoproep om terug te keren, besloot u op 25 augustus naar Burundi terug te gaan. Kort na uw aankomst werd u echter herkend door een medewerker van de inlichtingendienst, die u als 'vijand van het land' bestempelde. Kort daarna kwamen overheidsdiensten en de Imbonakure-militie naar uw familie zoeken. Dit maakte duidelijk dat uw veiligheid opnieuw in gevaar was.

U verliet Burundi definitief op 8 oktober van 2022 legaal met uw eigen paspoort en reisde per vliegtuig naar Servië. Drie dagen later reisde u naar Bosnië en vervolgens Kroatië. In Kroatië deed u een verzoek om internationale bescherming op 19 oktober 2022, maar rondde deze procedure nooit af. U reisde verder naar Italië, Zwitserland, Frankrijk en arriveerde op 1 november 2022 in België. Op 8 november verzocht u de Belgische staat om internationale bescherming.

Ter staving van uw asielrelaas legt u de volgende documenten voor: (1) uw aanmelding als vluchteling in Oeganda, (2) Een boek over de verantwoordelijke van APRODH, de organisatie waarvoor u werkte.

B. Motivering

Na een grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u geen elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Voor uw verzoek om internationale bescherming, beroept u zich op een vrees voor vervolging door de Burundese inlichtingendiensten en autoriteiten vanwege uw vroegere werk bij APRODH en een eerdere arrestatie en doodsb bedreiging in 2018, alsook hernieuwde intimidatie na uw terugkeer in 2022.

Er dient te worden vastgesteld dat u er niet in bent geslaagd om uw persoonlijke vrees voor vervolging, zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie, of een reëel risico op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming, aannemelijk te maken.

Uw asielrelaas kan als ongeloofwaardig worden beschouwd omwille van de volgende redenen:

Ten eerste dient opgemerkt te worden dat uw verhaal onlogisch en vaag overkomt. U verklaart een eerste keer Burundi te hebben verlaten op 25 december 2018 nadat A [...], een medewerker van de dienst documentatie u waarschuwde voor een arrestatie. U kende A [...] omdat hij een vriend was van uw schoonbroer en ze samen hadden gestudeerd. Wanneer er gevraagd wordt of het niet gevaarlijk was voor A

[...] om u te waarschuwen repliceert u dat u een goede relatie had met hem en dat hij op moreel en psychologisch vlak problemen zou hebben indien u vermoord zou worden (NPO dd. 13.02.2025, p. 11). U vluchtte vervolgens naar Oeganda en verbleef er tot 25 augustus 2022. Op die dag keerde u terug naar Burundi omdat u dacht dat het politieke klimaat verbeterd was en u geen gevaar meer zou lopen. Wanneer er gevraagd wordt of u iets van A [...] hoorde in de periode dat u in Oeganda verbleef repliceert u dat hij aan uw familie bleef vragen waar u was. U heeft A [...] nooit zelf gecontacteerd. Wanneer er gevraagd wordt of u tijdens uw periode in Oeganda ooit bij iemand heeft gecheckt of het voor u veilig was om terug te keren naar Burundi repliceert u dat sommige mensen geen problemen hebben ondervonden toen ze terugkeerden van het buitenland naar Burundi. U vond het noodzakelijk om terug te keren naar Burundi omdat u uw kinderen al drie jaar niet had gezien. Het feit dat u niet de moeite heeft gedaan om bij A [...] te checken of het veilig was voor u om terug te keren – A [...] had immers contact met uw familie – staat haaks op uw beweerde vrees voor vervolging van voor uw vertrek uit Burundi, toen u er - omwille van de waarschuwing die u kreeg van A [...] - zeker van was dat u vermoord zou worden omwille van uw betrokkenheid bij de ABRODH organisatie (NPO dd. 13.02.2025, p. 11-12).

Ten tweede dient opgemerkt te worden dat het feit dat u ervan overtuigd bent dat u gezocht wordt en zelfs zou vermoord kunnen worden in Burundi haaks staat op het aanvragen van een paspoort bij de PAFE (police de l'air, des frontières et des étrangers). U ging in september van 2022 uw moeder bezoeken in Matana. U werd herkend door A [...] en hij riep naar u dat de vijand van het land terug was. U bent meteen teruggekeerd naar Bujumbura (NPO dd. 13.02.2025, p. 7). Wanneer er gevraagd wordt of u zich elders zou kunnen vestigen in Burundi repliceert u dat ze u zouden kunnen vermoorden (NPO dd. 13.02.2025, p. 11). Hoewel u er zeker van bent dat u overal in Burundi zou kunnen gevonden en vermoord worden, neemt u wel het risico om een paspoort te gaan aanvragen met uw eigen identiteitsgegevens. Uw asielrelaas verliest op deze manier elke geloofwaardigheid.

In elk geval dient te worden vastgesteld dat de problemen die u beweert te hebben gehad met uw autoriteiten, niet geloofwaardig werden geacht (zie hierboven). Gelet op het voorgaande en aangezien de problemen aan de basis van uw verzoek om bescherming niet werden bewezen, dient te worden vastgesteld dat niets in uw profiel een gegronde vrees voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi kan bewijzen.

Het feit dat u besloot vanaf de luchthaven van Bujumbura te vertrekken met uw eigen paspoort dat in september van 2022 werd uitgereikt, terwijl u sinds 2018 een voortvluchtige bent die gezocht wordt door de Burundese inlichtingendiensten, versterkt de overtuiging van het CGVS dat er geen geloof kan worden gehecht aan de vervolgingen waarvan u beweert het slachtoffer te zijn geweest in Burundi. U verklaart - zonder verdere concretisering - dat uw zus uw paspoort heeft 'geregeld', maar moest zich nog steeds aanmelden bij de PAFE (police de l'air, des frontières et des étrangers) voor een foto en een handtekening in september van 2022 (NPO dd. 13.02.2025, p. 3-4). Het loutere feit dat u in staat bent Burundi legaal te verlaten onder uw eigen identiteit, door uw paspoort te tonen aan de grenscontroleautoriteiten, ook al zegt u dat een vriend van uw zus u heeft geholpen om door de controle te komen (NPO dd. 13.02.2025, p. 5), is onverenigbaar met het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging wat u betreft. Het Commissariaat-generaal kan niet geloven dat de Burundese autoriteiten een persoon die gezocht wordt omdat hij bij de organisatie APRODH werkte zouden toestaan hun grondgebied te verlaten.

Ter staving van uw asielrelaas legt u de volgende documenten voor: (1) uw aanmelding als vluchteling in Oeganda, (2) Een boek over de verantwoordelijke van APROBH, de organisatie waarvoor u werkte. Over het eerste document dient opnieuw opgemerkt te worden dat u na uw terugkeer naar Burundi vanuit Rwanda legaal met eigen authentic paspoort via de luchthaven naar Europa reisde. De eerdere vaststellingen volgens welke uw autoriteiten zich welwillend jegens u opstelden door u het grondgebied van Burundi legaal te laten verlaten, sterken het Commissariaat-generaal in zijn overtuiging dat u geen vrees voor vervolging koestert. Het tweede document heeft geen enkele bewijswaarde aangezien het een gepubliceerd boek betreft, dat vrij te verkrijgen is door iedereen.

Uw advocaat wijst erop dat u zich beroept in het algemeen op uw Tutsi-etnie om uw vrees voor vervolging bij terugkeer naar Burundi te rechtvaardigen (NPO, dd. 13.02.2025, p. 13).

De COI Focus over de veiligheids crisis in Burundi, geüpdatet in februari 2025 (en beschikbaar op [<https://www.cgrr.be/sites/default/files/rapporten/coifocusburundi.situationsecuritaire202502142.pdf>]), meldt echter dat de meeste journalisten en experts het eens zijn over het "bovenal politieke" karakter van de crisis en de multi-etnische samenstelling van de "oppositie". De onderzoekscommissie van de VN benadrukt dat de slachtoffers van de misdaden zowel Hutu's als Tutsi's zijn, die het doelwit zijn om politieke redenen, in het bijzonder hun werkelijke of vermeende verzet tegen de regering en de partij aan de macht. Bijgevolg kan de loutere vermelding van uw Tutsi-etnie op zich geen gegronde vrees voor vervolging, wat u betreft, rechtvaardigen in geval van terugkeer naar Burundi.

De eerdere vaststellingen volgens welke uw autoriteiten zich welwillend jegens u opstelden door u het grondgebied van Burundi legaal te laten verlaten, sterken het Commissariaat-generaal in zijn overtuiging dat u geen vrees voor vervolging koestert alleen omdat u Tutsi bent.

Op basis van artikel 57/5quater van de vreemdelingenwet werd u de mogelijkheid gegeven opmerkingen te formuleren met betrekking tot de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die naar u werden verstuurd op 2 februari 2025. De opmerkingen op de notities van het persoonlijk onderhoud van 3 maart 2025 werden mee in rekening genomen bij het nemen van de beslissing.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus kan aan een verzoeker om internationale bescherming de subsidiaire beschermingsstatus worden toegekend wanneer de omvang van het willekeurige geweld als gevolg van het gewapende conflict in het land van herkomst van die aard is dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat een burger die naar het desbetreffende land of, in voorkomend geval, naar de desbetreffende regio terugkeert, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de wet van 15 december 1980.

Uit informatie in het bezit van het CGVS (zie COI Focus “Burundi: veiligheidssituatie” van 14 februari 2025 https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_veiligheidssituatie_20250214.pdf of <https://www.cgvs.be/nl>) blijkt dat de veiligheidssituatie in Burundi onstabiel blijft.

President Evariste Ndayishimiye, die in mei 2020 vroegtijdig aan de macht kwam na de plotselinge dood van zijn voorganger Pierre Nkurunziza, vormde een regering die uitsluitend bestond uit leden van de Conseil national pour la défense de la démocratie – Forces pour la défense de la démocratie (CNDD-FDD), onder wie verschillende “hardliners” van het regime.

Hoewel president Evariste Ndayishimiye, in tegenstelling tot zijn voorganger, sinds hij aan de macht is, tot op zekere hoogte toenadering heeft gezocht tot de internationale gemeenschap, maken verschillende bronnen melding van sterke spanningen binnen de CNDD-FDD tussen de president en de secretaris-generaal van de partij, Révérien Ndikuriyo. Laatstgenoemde, die veel radicalere standpunten inneemt ten opzichte van de internationale gemeenschap en de oppositie, lijkt de boodschap van verzoening die door president Ndayishimiye wordt uitgedragen, te willen dwarsbomen. Waarnemers maken melding van voortdurende systematische aanvallen op leden van de oppositie (of op wie als zodanig worden beschouwd) in het kader van een overheidsbeleid.

Meer dan vier jaar na de ambtsaanvaarding van president Ndayishimiye, en ondanks zijn verklaringen dat hij het rechtssysteem wil hervormen, corruptie wil bestrijden en de daders van misdrijven wil vervolgen, stellen verschillende waarnemers vast dat de mensenrechtensituatie niet aanzienlijk is verbeterd. In juli 2024 maakte de speciale rapporteur van de Verenigde Naties melding van een “inkrimping van de burgerlijke ruimte en onderdrukking van politieke tegenstanders, mediaprofessionals en mensenrechtenactivisten”.

Hoewel het overheidsgeweld minder flagrant is dan in 2015, wijzen verschillende bronnen erop dat alle structurele problemen die de VN-onderzoekscommissie had vastgesteld, nog steeds bestaan: willekeurige arrestaties van politieke tegenstanders of mensen die als zodanig worden beschouwd, foltering, gedwongen verdwijningen, buitengerechtelijke executies, seksueel geweld, beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en schendingen van economische en sociale rechten.

De meeste schendingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidstroepen, de Service national des renseignements (SNR) en de Imbonerakure, die over het algemeen straffeloos optreden. Het Initiative pour les droits humains au Burundi (IDHB) meldt een toenemende militarisering en een geleidelijke formalisering van de rol van de Imbonerakure in veiligheidsoperaties.

De slachtoffers van het geweld zijn voornamelijk activisten van de oppositiepartij, het Congrès national pour la liberté (CNL), en personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groepen. Activisten van andere oppositiepartijen en personen zonder politieke banden die weigeren zich aan te sluiten bij de regeringspartij of die kritiek hebben op de manier waarop het land wordt bestuurd, worden ook geviséerd. De VN-onderzoekscommissie verklaarde in 2017 dat, hoewel de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn voor de daders van de schendingen, zij niet in de eerste plaats wegens hun etniciteit werden geviséerd.

De ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de media blijft beperkt. In 2023 en 2024 deden zich nieuwe gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenactivisten en journalisten voor. Veel activisten en journalisten blijven in ballingschap.

Het IDHB en de speciale rapporteur van de Verenigde Naties erkennen dat de schendingen door overheidsmedewerkers sinds 2022 zijn afgenomen. Deze bronnen maken melding van een “schijnbare rust”. Het aantal gewelddadige incidenten en slachtoffers, met name burgerslachtoffers, dat werd geregistreerd door het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) in 2023 en 2024, is aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren, hoewel ACLED in 2024 een lichte stijging van het aantal incidenten en burgerslachtoffers in vergelijking met 2023 noteert. De Ligue Itoka claimt daarentegen een veel hoger aantal slachtoffers dan ACLED. Het aantal slachtoffers dat Ligue Itoka registreerde, omvat ook slachtoffers van niet-politieke misdrijven.

Net als in voorgaande jaren zijn de meest voorkomende vormen van geweld, in volgorde van belangrijkheid, aanvallen op burgers, gewapende confrontaties gevolgd door granaatontploffingen.

Volgens gegevens van ACLED is Cibitoke de provincie die het meest getroffen werd door geweld in 2023 en 2024. Cibitoke had zowel het hoogste aantal geweldincidenten (21 %) als het hoogste aantal slachtoffers (44 %). Deze provincie aan de grens met de Democratische Republiek Congo (DRC) in het noordwesten van het land omvat een deel van het Kibirawoud, een bolwerk van gewapende groepen die voornamelijk bestaan uit Rwandese rebellen.

Merk op dat er in 2024 in het noordwesten van het land weinig gewapende conflicten tussen de Burundese strijdkrachten en Rwandeessprekende gewapende groepen werden geregistreerd. Bovendien waren deze gewapende conflicten bijzonder doelgericht en beperkt tot grensgebieden.

Eind 2023 en begin 2024 eisten de Burundese rebellen van de RED Tabara verschillende gerichte en strategische aanvallen (geleidingsantenne, brug, militaire positie...) op in gemeenten die grenzen aan de DRC. Eind april en begin mei 2024 vonden verschillende granaataanvallen plaats in Bujumbura (bar, parking...).

Eind 2024 boden de buurlanden onderdak aan ongeveer 318.000 Burundese vluchtelingen en asielzoekers. Hoewel sinds 2017 254.000 vluchtelingen met UNHCR-bijstand naar Burundi zijn teruggekeerd, is deze terugkeerbeweging sinds 2022 minder intensief geworden. De terugkeer naar vaak berooide en kwetsbare gemeenschappen, moeilijke toegang tot bestaansmiddelen en basisdiensten en, in sommige gevallen, veiligheids- en toezichtproblemen beïnvloeden de re-integratie. Sommige gerepatrieerden gingen opnieuw in ballingschap, ondanks de slechte levensomstandigheden en de onveiligheid in de kampen.

Volgens verschillende bronnen blijft de economische situatie verslechteren en OCHA beweert dat de gevolgen van deze verslechtering rampzalig zijn voor de humanitaire situatie.

Uit de voormelde informatie blijkt duidelijk dat veel van de gewelddadige incidenten in Burundi doelgericht blijven, aangezien ze voornamelijk politiek van aard zijn. Bovendien zijn de meeste waarnemers het er nog altijd over eens dat de crisis vooral politiek van aard is. Deze incidenten eisen ook minder slachtoffers dan in de beginjaren van de crisis.

Bijgevolg dient te worden geconcludeerd dat de situatie in Burundi geen situatie is van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de wet van 15 december 1980.

Ten slotte is het Commissariaat-generaal op basis van de objectieve informatie waarover het beschikt (zie COI FOCUS BURUNDI, Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays du 21 juin 2024 te raadplegen op de website <https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coifocusburundi.letraitementreserveparlesautoritesnationalesaleursressortissantsderetourdanslepays20240621.pdf>) van mening dat het loutere feit dat een Burundese onderdaan in België verblijft of op doorreis is, en specifiek in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming, niet van dien aard is dat het aanleiding geeft tot een gegronde vrees, wat hem betreft, voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi.

In 2015 leidde de crisis rond de derde ambtstermijn van president Pierre Nkurunziza tot de ontheemding van honderdduizenden Burundezen naar de buurlanden. Veel politieke figuren, leden van de regerende partij, leden van de oppositie maar ook leden van het maatschappelijk middenveld en van de pers zochten hun toevlucht in westerse landen, o.a. in België. De kritische houding van België ten opzichte van de Burundese regering na de crisis van 2015 en het groot aantal dissidenten dat zijn toevlucht in België heeft gezocht, hebben de betrekkingen tussen beide landen ernstig geschaad.

Uit bovenvermelde objectieve informatie blijkt echter duidelijk dat de betrekkingen tussen beide landen zich sinds de verkiezing van president Ndayishimiye in 2020 sterk in positieve zin hebben ontwikkeld. Het

aantreden in juni 2020 van de nieuwe president, die blijk geeft van meer openheid tegenover de internationale gemeenschap dan zijn voorganger, bracht een nieuwe dynamiek in de bilaterale betrekkingen tussen Burundi en België, wat resulteerde in talrijke ontmoetingen tussen Belgische en Burundese politieke hoogwaardigheidsbekleders. In 2022 hief de Europese Unie (EU) de begrotingssancties tegen de Burundese regering op en schafte gerichte sancties af tegen twee leidende figuren van het regime, waaronder generaal Gervais Ndirakobuca. Hoewel sommige bronnen aangeven dat elementen binnen het Burundese regime vijandig blijven staan tegenover België, verwelkomden de twee landen in december 2023 de normalisering van hun bilaterale betrekkingen en ondertekenden ze een nieuw bilateraal samenwerkingsprogramma ter waarde van 75 miljoen euro. Dit vijfjarenprogramma, dat in januari 2024 in werking trad, is het eerste sinds de rechtstreekse hulp aan Burundi in 2015 werd opgeschort.

Wat de betrekkingen tussen de Burundese autoriteiten en de diaspora in België betreft, wijzen verschillende bronnen erop dat president Ndayishimiye een aanpak wil volgen die enigszins verschilt van die van zijn voorganger Pierre Nkurunziza. Thans zijn de meeste inspanningen erop gericht om verschillende leden van de Burundese diaspora aan te moedigen om ofwel terug te keren naar Burundi ofwel de nationale agenda van de president te steunen en te investeren in het land. Tijdens zijn bezoeken in Brussel in 2022 en 2023 heeft president Ndayishimiye in België leden van de Burundese gemeenschap ontmoet, waaronder ook tegenstanders van het regime, waardoor de kanalen werden heropend voor een dialoog met degenen die jarenlang door de regering werden gedenigreerd. De krant Journal Iwacu meldt dat de president tijdens de zevende editie van de week van de diaspora, die in augustus 2023 plaatsvond, de leden van de Burundese diaspora opriep om zich te verenigen en hen verzekerde dat de regering hen niet langer beschouwde als "vijanden van het land".

Hoewel de bronnen anderzijds wijzen op de wens van de Burundese autoriteiten om meer controle uit te oefenen op de Burundese diaspora in België dan in andere landen zoals Frankrijk, hebben de Belgische veiligheidsdiensten de impact en de capaciteit van de Service national de renseignement burundais (SNR) in België enigszins genuanceerd, alsook zijn vermogen om alle leden van de Burundese diaspora nauwlettend in de gaten te houden. Dezelfde bron beweert echter ook dat de SNR, ondanks de beperkte toezichtmiddelen, zeker kan rekenen op een netwerk van leden van de diaspora die sympathiseren met het Burundese regime, die op die manier informatie kunnen verzamelen en zelfs de politieke activiteiten van Burundese onderdanen die actief zijn in oppositiebewegingen, in België kunnen verstoren. Deze activiteiten zijn echter vooral gericht op invloedrijke leden van oppositieorganisaties zoals de MSD.

De Belgische veiligheidsdiensten geven ook aan dat, hoewel niet kan worden uitgesloten dat Burundezen uit België sporadisch problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten, het zeer onwaarschijnlijk is dat er een systematisch beleid is ingesteld om alle Burundezen die uit België terugkeren te intimideren, te arresteren of in het oog te houden.

Verder geven door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen aan dat Burundese onderdanen vaak heen en weer reizen tussen de twee landen.

Wat de terugkeer van Burundese onderdanen betreft vanuit België, registreerde de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) tussen 1 januari 2018 en 31 december 2023, 31 door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) georganiseerde vrijwillige terugkeren (waaronder 8 begeleide minderjarigen en 21 volwassenen die een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend) en geen enkele gedwongen terugkeer vanaf het Belgische grondgebied sinds 2015. Anderzijds maakt de DVZ melding van 7 refoulements van Burundese onderdanen aan de grens in dezelfde periode, waaronder 3 een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend. Twee van hen werden onder politiebegeleiding gedwongen gerepatriëerd. In dit verband zijn sommige bronnen van mening dat gedwongen repatriëring door België onder politiebegeleiding de gerepatriëerde eventueel kan blootstellen aan problemen met de Burundese autoriteiten, waaronder de SNR.

Hoewel de wet tot regeling van de migratie in Burundi, die eind 2021 werd aangenomen, illegale binnenkomst, illegaal verblijf en illegaal vertrek uit het land strafbaar stelt, heeft het Commissariaat-generaal geen enkele wetsbepaling gevonden die het vragen van internationale bescherming of een verblijf in het buitenland bestraft.

Hoewel sommige gesprekspartners van mening zijn dat de Burundese autoriteiten op de hoogte kunnen zijn van een aanvraag voor internationale bescherming, stellen de DVZ en IOM dat ze nooit de autoriteiten in het land van herkomst meedelen dat een persoon een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

Wat de aanwezigheid van de Burundese autoriteiten op de luchthaven van Bujumbura betreft, hoewel de gesprekspartners van het Commissariaat-generaal niet allemaal dezelfde autoriteiten noemen, waren de meesten het eens over de aanwezigheid van de politie, in het bijzonder de agenten van het Commissariat

général des migrations (CGM – vroeger bekend als “Police de l’air, des frontières et des étrangers” (PAFE)), die zijn voor immigratie en emigratie en reisdocumenten controleren, en over de aanwezigheid van de SNR. Enkele afzonderlijke gesprekspartners vermelden de aanwezigheid van andere instellingen zoals de nationale politie, agenten van het presidentschap, militairen, belastingontvangers van de Office burundais des recettes en gezondheidswerkers van het Institut national de santé publique.

Eenmaal op Burundees grondgebied maakt geen van de door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen echter melding van bijzondere procedures of controles voor Burundezen die terugkeren.

Bovendien melden de internationale rapporten die het Commissariaat-generaal raadpleegde over de mensenrechtensituatie in Burundi sinds 2019, geen enkel geval van eventuele problemen die Burundese onderdanen die uit België terugkeren ondervonden bij hun terugkeer.

De IOM in Burundi heeft verklaard dat Burundese onderdanen die hebben gekozen voor vrijwillige terugkeer vanuit België en die gedurende zes maanden worden opgevolgd door de IOM, tot nu toe geen problemen hebben ondervonden. In november 2022 bevestigde ook het Ministère burundais des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement (MAECD) aan de Belgische ambassadeur, in aanwezigheid van de IOM, dat er geen belemmeringen waren voor een ondersteuning via de programma's voor vrijwillige terugkeer en re-integratie.

Hoewel de meerderheid van de door het CGVS gecontacteerde bronnen aangeeft dat het loutere feit van doorreis of verblijf in België de Burundese onderdanen niet blootstelt aan problemen met hun autoriteiten wanneer ze terugkeren naar het land, wijzen sommige gesprekspartners er echter op dat mensen die in België om internationale bescherming hebben verzocht, en voor zover de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, kunnen worden gepercipieerd als opposanten of mensen die het imago van het land hebben besmeurd en dat ze hierdoor problemen riskeren met de Burundese autoriteiten. Deze gesprekspartners halen echter geen enkel concreet geval aan die hen bekend is of onder hun aandacht werd gebracht van Burundese uitgeprocedeerde verzoekers die vanuit België werden gerepatrieerd en na hun terugkeer in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten.

Daarnaast is de informatie die door de Move-coalitie (een platform van Belgische ngo's die begeleiding bieden aan migranten die in gesloten centra worden vastgehouden) werd verstrekt over twee Burundese onderdanen die werden gerepatrieerd/de toegang werden geweigerd aan de Belgische grens en die problemen zouden hebben ondervonden na hun terugkeer naar Burundi, vaag, onduidelijk en onzeker.

Wat betreft de Burundese onderdaan die in november 2022 werd gerepatrieerd, werden de weinige gegevens die ter kennis werden gebracht van het Commissariaat-generaal uiteindelijk door één van de bronnen ontkend.

Bovendien komt de naam van de Burundese onderdaan nergens voor in de verschillende bronnen die het Commissariaat-generaal heeft geraadpleegd (in het bijzonder de rapporten die gepubliceerd worden door Burundese organisaties die een wekelijks of maandelijks overzicht geven van de mensenrechtenschendingen) en de Belgische diplomatieke bron verklaart dat ze hierover geen informatie heeft.

Wat de tweede Burundese onderdaan betreft, aan wie in februari 2023 de toegang tot het Belgisch grondgebied werd geweigerd, blijft de door de Move-coalitie verkregen informatie twijfelachtig daar zij voornamelijk gebaseerd is op de verklaringen van de persoon zelf. Bovendien heeft geen enkele onafhankelijke bron of uitgebreid onlineonderzoek de door het platform gerapporteerde informatie bevestigd.

Hoewel ze de regelmatige publicaties van verschillende Burundese mensenrechtenorganisaties blijft volgen, heeft CEDOCA vastgesteld dat de namen van de twee gerepatrieerde Burundese onderdanen er niet in voorkomen. Ook een zoekactie op Google eind april 2024 met de namen van deze twee personen leverde geen resultaten op.

Per slot van rekening wordt in voornoemde objectieve informatie geen enkel concreet en reëel geval gemeld van uitgeprocedeerde Burundese onderdanen die vanuit België werden gerepatrieerd en bij aankomst in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten. Het Commissariaat-generaal benadrukt dat het niet tot haar taken behoort om op een louter hypothetische basis te beslissen.

Daarentegen blijkt duidelijk uit voornoemde informatie dat Burundese onderdanen met een specifiek profiel, o.a. omwille van een bewezen band met de oppositie of het maatschappelijk middenveld, problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten. In dit geval kan een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming een verzwarende factor zijn.

Het Commissariaat-generaal erkent bijgevolg dat, rekening houdend met de individuele/persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming, een internationale beschermingsstatus kan worden toegekend. Indien een Burundese verzoeker omwille van een specifiek profiel nood heeft aan bescherming zal deze hem worden toegekend.

In het licht van wat voorafgaat en na grondige analyse van de beschikbare informatie, is het Commissariaat-generaal van mening dat het loutere feit van een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming niet van dien aard is dat het om het even welke Burundese onderdaan in de ogen van de Burundese autoriteiten verdacht maakt van sympathieën voor de oppositie en dat dit verblijf bijgevolg niet voor elke Burundese onderdaan een gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigt in geval van terugkeer in Burundi.

Uit dit alles blijkt dat u niet aannemelijk heeft gemaakt dat u uw land van oorsprong heeft verlaten uit een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie of dat u bij een eventuele terugkeer een reëel risico op het lijden van ernstige schade zou lopen, zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. De rechtspleging

De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen of er vertegenwoordigd.

Artikel 39/59, § 2, van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Artikel 39/59, § 2, van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227 364; RvS 13 mei 2014, nr. 227 365).

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1.1. Verzoeker voert een schending aan van de volgende bepalingen:

- Artikel 1 e.v. van het Vluchtelingenverdrag aangevuld door artikel 1, lid 2, van het Protocol van 31 januari 1967;
- Artikel 3 van het EVRM;
- Artikel 24 van EU-Handvest;
- Artikelen 2 en 4 van de Richtlijn 2011/95/EU;
- Artikelen 48/3, 48/4, 48/5, 48/6 en 62 van de Vreemdelingenwet;
- Artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

Verzoeker betoogt als volgt:

“9. Verzoekers relaas is zeker genoeg geloofwaardig en precies om hem de internationale bescherming te geven op basis van zijn politieke profiel, of ten minste voor het feit dat hij kan gezien worden door zijn nationale overheden als een politieke oponent.

Verzoeker herhaalt dat van 2013 tot 2018 was hij werkzaam voor de APRODH, een organisatie die zich inzet voor de bescherming van mensenrechten en de rechten van gedetineerden in Burundi.

Zijn taak bestond voornamelijk uit het controleren of gedetineerden niet langer vastzaten dan wettelijk toegestaan.

In 2015 verslechterde de situatie in Burundi door de protesten tegen de derde ambtstermijn van de president en het werk als mensenrechtenactivist werd steeds gevaarlijker.

De voorzitter, P. C. M., werd bijna vermoord, en veel van verzoekers collega's vluchtten uit het land.

Ondanks de verslechterende situatie is hij voor een tijd met zijn werk voortzetten en rapporteerde hij regelmatig over de mensenrechtensituatie in Burundi.

Als nieuwe stuk voor zijn asielrelaas legt verzoeker neer een attest van die voorzitter van de APRODH, die zeker maakt dat hij lid was van zijn organisatie (stuk nr. 4).

Dit fundamentele element van zijn relaas is nu onbetwistbaar – en toch merkt verzoeker aan dat tegenpartij lijkt dit niet in twijfel te hebben gebracht.

In december 2018 onderzocht hij de moord op een slachtoffer wiens lichaam in een rivier was gegooid.

Kort daarna omsingelde de politie hem, nam zijn telefoon in beslag en beschuldigde hem ervan informatie door te sturen naar 'vijanden van het land'.

Een medewerker van de inlichtingendienst, genaamd A [...], waarschuwde hem via zijn schoonbroer dat hij binnen een week vermoord zou worden.

Gezien de ernst van de situatie besloot hij op 25 december 2018 via Rwanda naar Oeganda te vluchten.

Het is duidelijk dat de wederpartij de geloofwaardigheid van dit relaas in twijfel trekt, maar alleen door te stellen dat het gedrag van verzoeker niet geloofwaardig was.

Dit is kennelijk onredelijk en in het licht van het bovengenoemde nieuwe bewijsmateriaal moet worden aanvaard dat verzoeker wel degelijk tot de APRODH-beweging heeft behoord en dat hij daar vele jaren heeft gewerkt.

10. De vraag naar de erkenning van een politieke tegenstander in asielprocedures is gebaseerd op goed gevestigde principes in het internationale recht, met name in de Verdragen van Genève van 1951 betreffende de status van vluchtelingen en de richtlijnen en procedures die door de bevoegde autoriteiten voor de beoordeling van asielaanvragen zijn vastgesteld.

Het Verdrag van Genève van 1951 definieert het begrip vluchteling in artikel 1A(2), dat luidt: "De term 'vluchteling' verwijst naar elke persoon die met recht vreest vervolgd te worden wegens haar ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaald sociaal groepering of politieke overtuiging."

Deze bepaling maakt duidelijk dat vervolging om politieke overtuigingen een van de belangrijkste gronden is om als vluchteling erkend te worden.

De vervolging kan zowel fysieke geweldpleging, willekeurige arrestaties, doodsb bedreigingen omvatten als meer insidieuze praktijken zoals intimidatie of sociale uitsluiting vanwege politieke opvattingen die tegen het heersende regime ingaan.

De status van vluchteling wordt verleend aan diegenen die vervolging ervaren wegens hun politieke overtuigingen of verzet tegen de heersende regering.

Een persoon die zich verzet tegen het regime (bijvoorbeeld door deel te nemen aan demonstraties, kritische publicaties te doen of oppositiegroepen te steunen) kan als politieke tegenstander worden beschouwd.

De richtlijnen voor asielprocedures van de Verenigde Naties (VN) en het Hoge Commissariaat voor Vluchtelingen (HCR) benadrukken dat vervolging van politieke tegenstanders vaak voortkomt uit het uitoefenen van fundamentele rechten zoals de vrijheid van meningsuiting en vergadering.

Deze rechten kunnen in sommige landen leiden tot gewelddadige vervolging, intimidatie of gedwongen sociale uitsluiting.

De richtlijnen van de Europese en Belgische asielautoriteiten voor het beoordelen van asielaanvragen geven aan dat politieke tegenstanders bescherming zouden moeten krijgen vanwege de politieke aard van de vervolging die zij ondervinden of zouden ondervinden.

In dit kader moeten de autoriteiten rekening houden met rapporten van internationale organisaties die de vervolging van politieke tegenstanders in het land van herkomst documenteren, zoals die van het HCR, Amnesty International of Human Rights Watch.

Bovendien moeten zij de politieke situatie in het land van herkomst analyseren: als het land wordt gekarakteriseerd door een autoritair systeem waarbij politieke oppositie systematisch wordt onderdrukt (zoals willekeurige arrestaties, gevangenisstraffen, marteling, enzovoorts), dan zou een persoon die politieke tegenstand biedt, moeten worden beschermd.

Het is van essentieel belang dat de verklaringen van de asielzoeker consistent en geloofwaardig zijn.

Autoriteiten moeten rekening houden met de omstandigheden in het land van herkomst en de specifieke risico's die een politieke tegenstander daar loopt.

Het feit dat verzoeker lid is van de APRODH-beweging – wat niet betwist kan zijn (zie stuk nr. 4) – is gelijkaardig aan het feit dat verzoeker gezien wordt door de nationale overheden van zijn land van herkomst als een politieke tegenstander, aangezien hij tegen het systeem vecht.

Zoals het vaak wordt herhaalt door de beschikbare documentatie zijn de personen die een mening uiten tegen de regering – journalisten, activisten in de mensenrechten, enz. – zin vaak het voorwerp van vervolgingen :

“Journalisten en andere critici van de autoriteiten zijn het slachtoffer geworden van willekeurige arrestatie, opsluiting en fysiek geweld. Bepaalde overtredingen die aan de media kunnen worden toegeschreven, zijn uit het strafrecht gehaald. De staat is zich blijven bemoeien met de interne aangelegenheden van de politieke oppositie. Ook dit jaar vonden arrestaties en gedwongen verdwijningen van leden van de oppositie plaats. De medische zorg voor gedetineerden was onvoldoende.”¹ (vrije vertaling)

Als politieke opponent door zijn werk moet verzoeker worden erkend als vluchteling.

Het is merkwaardig dat tegenpartij daarover niks heeft gezegd in de bestreden beslissing.

11. De critieken van tegenpartij op het verhaal van verzoeker is niet op feiten gebaseerd en onterecht is.

Het argument dat het verhaal van verzoeker "onlogisch en vaag" zou zijn, is onterecht en berust op misinterpretaties van zijn verklaringen.

Verzoeker heeft duidelijk verklaard dat hij op 25 december 2018 Burundi heeft verlaten na een waarschuwing van A [...], een medewerker van de inlichtingendienst.

A [...] kende verzoeker niet persoonlijk, maar had een relatie met zijn schoonbroer, wat betekent dat de waarschuwing die hij gaf aan verzoeker afkomstig was van iemand die via een gemeenschappelijke band vertrouwd was met zijn situatie.

Het is niet ongebruikelijk dat mensen elkaar waarschuwen wanneer er gevaar dreigt, zelfs als ze elkaar niet persoonlijk kennen, vooral als er een vertrouwde band is via de familie.

De suggestie dat het gevaarlijk zou zijn voor A [...] om verzoeker te waarschuwen, wordt niet ondersteund door de feiten.

Wat betreft het terugkeren naar Burundi op 25 augustus 2022, heeft verzoeker verklaard dat hij dit deed omdat hij dacht dat de politieke situatie was verbeterd en dat hij geen gevaar meer liep.

Het is belangrijk te benadrukken dat de beslissing om terug te keren voortkwam uit de persoonlijke situatie van verzoeker, namelijk het gemis van zijn kinderen gedurende drie jaar, en niet uit de veronderstelling dat er geen gevaar meer voor hem zou zijn.

Dit maakt het begrijpelijk waarom hij, ondanks zijn eerdere ervaringen, besloot terug te keren.

Toch heeft hij besloten om discreet te blijven en politie of IMBONERAKURE werden niet op de hoogte gebracht van zijn terugkeer – reden waarom verzoeker heeft onmiddellijk geen probleem gekend.

De kritiek dat verzoeker geen contact heeft opgenomen met A [...] tijdens zijn verblijf in Oeganda is misleidend.

Verzoeker heeft verklaard dat hij zich ervan bewust was dat A [...] contact had met zijn familie, wat aangeeft dat hij zich niet in de situatie bevond waarin hij persoonlijk contact moest opnemen met A [...].

Bovendien moet worden opgemerkt dat het voor een vluchteling zoals verzoeker vaak niet mogelijk is om openlijk contact te onderhouden met een persoon die deel uitmaakt van de inlichtingendienst, vanwege de risico's die dat met zich meebrengt.

Ten slotte is de conclusie van het CGRA dat de terugkeer van verzoeker naar Burundi in 2022 in tegenspraak zou zijn met zijn eerdere verklaring over het risico op vervolging, onterecht.

Verzoeker heeft altijd verklaard dat zijn terugkeer alleen mogelijk was omdat hij dacht dat de situatie was verbeterd.

Dit betekent niet dat hij geen angst had voor vervolging. Het is een goed gedocumenteerd feit dat de politieke situatie in Burundi fluctueert en dat het mogelijk is dat de dreiging voor een politieke tegenstander op bepaalde momenten afneemt.

De beslissing van verzoeker om terug te keren was dan ook een persoonlijke keuze, voortkomend uit zijn verlangen om zijn gezin te herenigen, en niet uit de veronderstelling dat er geen gevaar meer was.

Dit weerspiegelt niet een inconsistentie, maar eerder de complexe en veranderlijke aard van de situatie in Burundi.

De verklaringen van verzoeker zijn consistent en geloofwaardig, en moeten in hun geheel worden begrepen, met aandacht voor de persoonlijke, psychologische en politieke context waarin ze zijn afgelegd.

Voor het overige merkt verzoeker op dat de wederpartij van een onjuiste vooronderstelling lijkt uit te gaan wanneer zij haar verbazing uit over het feit dat hij geen enkel probleem had om op de luchthaven door de douane te komen, hoewel hij werd gezocht.

Verzoeker heeft immers nooit beweerd dat hij daadwerkelijk werd gezocht na zijn terugkeer in het land; hij heeft gezegd dat hij vreesde te worden gezocht omdat A [...] net op de hoogte was gebracht van zijn terugkeer.

Op het moment van zijn definitieve vertrek was hij nog niet opgeroepen door de politie en het is dus zeer waarschijnlijk dat hij, door te handelen zoals hij heeft gedaan, heeft vermeden dat hij vast kwam te zitten in Burundi met ernstiger overlevingsproblemen.

De omstandigheden van zijn vertrek uit Burundi maken zijn verhaal niet ongeloofwaardig, maar bewijzen juist de juistheid ervan."

Verder meent verzoeker dat hem het voordeel van de twijfelt dient te worden toegekend.

Vervolgens gaat verzoeker op uitgebreide wijze in op het risico dat volgt uit het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België voor iemand met de Burundese nationaliteit. Verzoeker betreft bij zijn betoog verscheidene artikelen, rechtspraak alsook de COI-focus inzake terugkeerders naar Burundi van CEDOCA van 21 juni 2024.

In ondergeschikte orde meent verzoeker in aanmerking te komen voor de subsidiaire bescherming met verwijzing naar de veiligheidssituatie waarbij verzoeker benadrukt dat personen met de Tutsi-etniciteit alsook vermeende politieke tegenstanders een risico lopen.

3.1.2. Inventaris der stukken:

- 4. Attest van de heer P.C.M [...].

3.1.3. Op 13 april 2026 voegde de commissaris-generaal de volgende landeninformatie via een aanvullende nota:

- CEDOCA, "COI Focus Burundi: Situation Sécuritaire" van 17 december 2025;
- CEDOCA, "COI Focus Burundi: Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays" van 17 december 2025.

3.1.4. Op 15 april 2026 legde verzoeker een aanvullende nota neer met stukken waaruit blijkt dat zijn nichtje in Canada om internationale bescherming heeft verzocht terwijl zijn zus in België hetzelfde deed. Tevens voegt verzoeker landeninformatie met betrekking tot de veiligheidssituatie in Burundi en de situatie van terugkeerders naar Burundi.

3.2. De Raad onderzoekt het verzoek om internationale bescherming bij voorrang in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet (artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet). Hij dient daarbij in het kader van de devolutieve werking van het beroep niet noodzakelijk expliciet op elk aangevoerd argument in te gaan.

Het arrest moet gemotiveerd zijn en geeft aan waarom verzoeker al dan niet beantwoordt aan de criteria van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, waarbij de Raad duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen.

3.3. De bestreden beslissing oordeelt op goede gronden dat er geen geloof kan worden gehecht aan de door verzoeker voorgehouden vervolging daar zijn verklaringen vaag en onlogisch zijn (i) en zijn vertrek uit Burundi niet aannemelijk is in het licht van de door verzoeker geschetste context (ii).

Het verweer van verzoeker kan aan deze terechte vaststellingen geen afbreuk doen.

Vooreerst benadrukt verzoeker zijn lidmaatschap tot APRODH, l'Association burundaise pour la protection des droits humains et des personnes détenues. Verzoeker meent dat hij op basis van dit lidmaatschap riskeert te worden vervolgd. Echter blijkt geenszins uit de objectieve landeninformatie voorhanden dat het loutere lidmaatschap tot een mensenrechtenorganisatie leidt tot vervolging door de Burundese autoriteiten. Uit de COI Focus van Cedoca blijkt dat voornamelijk journalisten en politieke opposanten het slachtoffer zijn van willekeurige arrestaties, intimidaties en verdwijningen (COI Focus, *Burundi. Situation sécuritaire* van Cedoca van 17 december 2025, p. 12-13, 24-26). Uit deze informatie blijkt niet dat leden van mensenrechtenorganisaties zoals APRODH louter omwille van hun lidmaatschap worden gevisieerd. Evenmin blijkt dit uit het Amnesty International rapport dat wordt aangehaald in het verzoekschrift.

Inzake de geloofwaardigheid van verzoekers verklaringen, merkt de bestreden beslissing terecht het volgende op:

"Ten eerste dient opgemerkt te worden dat uw verhaal onlogisch en vaag overkomt. U verklaart een eerste keer Burundi te hebben verlaten op 25 december 2018 nadat A., een medewerker van de dienst documentatie u waarschuwde voor een arrestatie. U kende A. omdat hij een vriend was van uw schoonbroer en ze samen hadden gestudeerd. Wanneer er gevraagd wordt of het niet gevaarlijk was voor A. om u te waarschuwen repliceert u dat u een goede relatie had met hem en dat hij op moreel en psychologisch vlak problemen zou hebben indien u vermoord zou worden (NPO dd. 13.02.2025, p. 11). U vluchtte vervolgens naar Oeganda en verbleef er tot 25 augustus 2022. Op die dag keerde u terug naar Burundi omdat u dacht dat het politieke klimaat verbeterd was en u geen gevaar meer zou lopen. Wanneer er gevraagd wordt of u iets van A. hoorde in de periode dat u in Oeganda verbleef repliceert u dat hij aan uw familie bleef vragen waar u was. U heeft A. nooit zelf gecontacteerd. Wanneer er gevraagd wordt of u tijdens uw periode in Oeganda ooit bij iemand heeft gecheckt of het voor u veilig was om terug te keren naar Burundi repliceert u dat sommige mensen geen problemen hebben ondervonden toen ze terugkeerden van het buitenland naar Burundi. U vond het noodzakelijk om terug te keren naar Burundi omdat u uw kinderen al drie jaar niet had gezien. Het feit dat u niet de moeite heeft gedaan om bij A. te checken of het veilig was voor u om terug te keren – A. had immers contact met uw familie staat haaks op uw beweerde vrees voor vervolging van voor uw vertrek uit Burundi, toen u er - omwille van de waarschuwing die u kreeg van A. - zeker van was dat u vermoord zou worden omwille van uw betrokkenheid bij de ABRODH organisatie (NPO dd. 13.02.2025, p. 11-12)."

Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift dat het gebruikelijk is dat mensen elkaar waarschuwen en dat de notie dat het gevaarlijk was voor A [...] om verzoeker te waarschuwen niet wordt ondersteund door feiten. Er kan evenwel redelijkerwijze worden aangenomen dat het waarschuwen van vermeende oppositieleiden terwijl men zelf werkt voor de inlichtingendiensten een groot risico met zich meebrengt. Immers verraadt men zijn eigen dienst. Het is aan verzoeker om het tegendeel aan te tonen, *quod non*.

Verder stelt verzoeker dat hij besloot terug te keren omdat hij dacht dat de politieke situatie verbeterd was en hij zijn kinderen miste. Hij nam geen contact op met A [...] omdat dit risicovol was en hij het niet nodig achtte omdat zijn familie reeds in contact stond met A [...]. Deze uitleg overtuigt niet. Immers had het voor verzoeker zeer gemakkelijk geweest om contact op te nemen met A [...] via zijn familie, die reeds een open lijn van communicatie met hem hadden. Het is ook niet duidelijk welk extra risico dit met zich zou meebrengen. Dat verzoeker niet de minste moeite ondernam om zijn eigen veiligheid te vrijwaren is geheel ongeloofwaardig.

De bestreden beslissing merkt verder nog op pertinente wijze het volgende op omtrent verzoekers vertrek:

“Ten tweede dient opgemerkt te worden dat het feit dat u ervan overtuigd bent dat u gezocht wordt en zelfs zou vermoord kunnen worden in Burundi haaks staat op het aanvragen van een paspoort bij de PAFE (police de l'air, des frontières et des étrangers). U ging in september van 2022 uw moeder bezoeken in Matana. U werd herkend door A. en hij riep naar u dat de vijand van het land terug was. U bent meteen teruggekeerd naar Bujumbura (NPO dd. 13.02.2025, p. 7). Wanneer er gevraagd wordt of u zich elders zou kunnen vestigen in Burundi reprecieert u dat ze u zouden kunnen vermoorden (NPO dd. 13.02.2025, p. 11). Hoewel u er zeker van bent dat u overal in Burundi zou kunnen gevonden en vermoord worden, neemt u wel het risico om een paspoort te gaan aanvragen met uw eigen identiteitsgegevens. Uw asielrelaas verliest op deze manier elke geloofwaardigheid

In elk geval dient te worden vastgesteld dat de problemen die u beweert te hebben gehad met uw autoriteiten, niet geloofwaardig werden geacht (zie hierboven). Gelet op het voorgaande en aangezien de problemen aan de basis van uw verzoek om bescherming niet werden bewezen, dient te worden vastgesteld dat niets in uw profiel een gegronde vrees voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi kan bewijzen.

Het feit dat u besloot vanaf de luchthaven van Bujumbura te vertrekken met uw eigen paspoort dat in september van 2022 werd uitgereikt, terwijl u sinds 2018 een voortvluchtige bent die gezocht wordt door de Burundese inlichtingendiensten, versterkt de overtuiging van het CGVS dat er geen geloof kan worden gehecht aan de vervolgingen waarvan u beweert het slachtoffer te zijn geweest in Burundi. U verklaart - zonder verdere concretisering - dat uw zus uw paspoort heeft 'geregeld', maar moest zich nog steeds aanmelden bij de PAFE (police de l'air, des frontières et des étrangers) voor een foto en een handtekening in september van 2022 (NPO dd. 13.02.2025, p. 3-4). Het loutere feit dat u in staat bent Burundi legaal te verlaten onder uw eigen identiteit, door uw paspoort te tonen aan de grenscontroleautoriteiten, ook al zegt u dat een vriend van uw zus u heeft geholpen om door de controle te komen (NPO dd. 13.02.2025, p. 5), is onverenigbaar met het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging wat u betreft. Het Commissariaat-generaal kan niet geloven dat de Burundese autoriteiten een persoon die gezocht wordt omdat hij bij de organisatie APRODH werkte zouden toestaan hun grondgebied te verlaten.”

Verzoeker beweert in zijn verzoekschrift dat hij dacht dat Burundi veilig was en hij nooit heeft verklaard dat hij werkelijk werd gezocht door de autoriteiten nadat hij terugkeerde. De Raad merkt nochtans op dat verzoeker verklaarde dat de autoriteiten kort nadat hij werd herkend langskwamen bij zijn familie op zoek naar hem (notities persoonlijk onderhoud, stuk 4, p. 7, 12). Dat verzoeker thans beweert dat hij nog niet effectief werd gezocht door de autoriteiten op het moment van zijn vertrek is volledig tegenstrijdig met zijn eigen verklaringen hieromtrent en doet afbreuk aan zijn gehele verweer en geloofwaardigheid.

In zijn aanvullende nota betoogt verzoeker dat zijn nichtje in Canada een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend en zijn broer en zus in België. Het loutere feit dat zijn familieleden verzoeken om internationale bescherming hebben ingediend werpt geen ander licht op de ongeloofwaardigheid van verzoekers eigen verklaringen, temeer daar er evenmin geloof wordt gehecht aan de verklaringen van zijn broer.

Verzoeker moet de motieven in de bestreden beslissing aan de hand van concrete en inhoudelijke argumenten weerleggen. Een theoretische uiteenzetting over het voordeel van de twijfel, die niet is toegespitst op de elementen *in casu*, volstaat hiertoe niet.

In zoverre verzoeker nog poneert dat hij een risicoprofiel heeft bij terugkeer naar Burundi wegens zijn asielaanvraag in België, oordeelt de Raad dat, na zorgvuldige lezing van de beschikbare informatie over Burundi en de situatie van afgewezen Burundese verzoekers om internationale bescherming (COI Focus “Burundi: Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays” van 17 december 2025), niet *a priori* kan worden aangenomen dat elke Burundees die vanuit België naar Burundi terugkeert na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek, een gegronde vrees voor vervolging door de Burundese autoriteiten heeft.

Dit sluit echter niet uit dat in bepaalde omstandigheden, afhankelijk van het specifieke profiel van de verzoeker om internationale bescherming, een dergelijke vrees aannemelijk kan worden gemaakt. Een individuele beoordeling is dus noodzakelijk en het is aan de verzoeker om zijn gegronde vrees voor vervolging als gevolg van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België concreet aan te tonen.

Te dezen merkt de Raad op dat uit de informatie in het rechtsplegingsdossier kan worden afgeleid dat er verschillende factoren zijn die van invloed kunnen zijn op de gegrondheid van de vrees, zoals:

- het bestaan van een aanwijzing dat de Burundese autoriteiten op de hoogte zijn van het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België,
- de etniciteit van de verzoeker,
- zijn eventuele eerdere problemen met de autoriteiten of de belangstelling die zij in het verleden voor hem hebben getoond,
- zijn geografische herkomst,
- zijn persoonlijke of familiale banden met leden van de oppositie,
- zijn gedrag en zijn activiteiten in België en de eventuele zichtbaarheid hiervan.

Bij de individuele behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen moeten de asielinstanties dus rekening houden met deze factoren, de intensiteit ervan en het cumulatieve effect ervan om te bepalen of deze factoren de persoonlijke vrees van de verzoeker om bij zijn terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, kunnen versterken en desgevallend voldoende aannemelijk maken.

In casu kan er geen geloof worden gehecht aan verzoekers eerdere problematiek met de autoriteiten en blijkt uit geen enkel element dat hij op heden in de negatieve aandacht van de Burundese autoriteiten zou staan omwille van zijn vermeende (toegeschreven) politieke overtuigingen voorafgaand aan zijn vertrek uit Burundi, dan wel sinds zijn aankomst in België.

Wat de Tutsi-etnie van verzoeker betreft, overweegt de Raad dat uit de beschikbare landeninformatie duidelijk blijkt dat de vervolging van tegenstanders (of vermeende tegenstanders) van de regering in Burundi hoofdzakelijk politiek van aard is en dat de etnische afkomst van de slachtoffers weliswaar een verzwarende factor kan zijn, maar op zich niet doorslaggevend is (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van Cedoca van 17 december 2025). De Raad besluit dat dit element *in casu* op zich, dan wel in combinatie met enig ander element van het onderhavige geval, niet volstaat om de vrees van de verzoeker om bij zijn terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, aannemelijk te maken.

Gelet op het geheel van bovenstaande vaststellingen slaagt verzoeker er niet in om een gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, aannemelijk te maken.

3.4. In zoverre verzoeker zich met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a), en b), van de Vreemdelingenwet beroept op zijn vluchtmotieven en zijn voorgehouden risicoprofiel omwille van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, kan dienstig worden verwezen naar de hoger gedane vaststellingen daarover waarbij wordt geconcludeerd dat niet *a priori* kan worden aangenomen dat elke Burundees die vanuit België terugkeert naar Burundi na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend, louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging heeft, en dat verzoeker zijn vrees in dit verband *in concreto* aannemelijk dient te maken, waartoe hij in gebreke blijft.

Voorts wordt vastgesteld dat verzoeker geen andere dienstige concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantoont waaruit blijkt dat hij een reëel risico loopt op doodstraf en executie, noch op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing omdat hij specifiek wordt geviséerd. Verzoeker maakt geen gewag van andere persoonlijke problemen die hij in de jaren voorafgaand aan zijn vertrek uit Burundi zou hebben gekend.

Overeenkomstig artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet wordt de status van subsidiaire bescherming toegekend aan een vreemdeling die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij terugkeert naar zijn land van herkomst, hij een reëel risico zou lopen op ernstige schade omwille van een "*ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict*". Hieruit volgt dat enkel wanneer een situatie wordt gekenmerkt door het bestaan van een gewapend conflict én de aanwezigheid van willekeurig geweld, er toepassing kan worden

gemaakt van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet (zie HvJ 30 januari 2014, C-285/12, *Diakité*, punt 30; HvJ 17 februari 2009 (GK), C-465/07, *Elgafaji*, punt 43).

Te dezen verwijst de Raad integraal naar de omstandige motivering in de bestreden beslissing, waaruit blijkt dat er in Burundi actueel geen sprake is van een situatie van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet.

Verzoeker toont in zijn verzoekschrift en aanvullende nota niet aan dat uit de beschikbare landeninformatie verkeerdelijk wordt besloten dat het geweld dat zich voordoet in Burundi in wezen doelgericht en politiek van aard is.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat burgerdoden hoofdzakelijk te betreuren vallen bij aanvallen die hen specifiek viseren. Dat er zich daarnaast ook in bepaalde gebieden van Burundi gewapende confrontaties tussen de Burundese strijdkrachten en gewapende groeperingen kunnen voordoen, wordt niet betwist, doch uit de beschikbare informatie blijkt niet, en verzoeker toont evenmin aan, dat het geweld dat uit deze confrontaties voortvloeit een willekeurig karakter heeft waardoor ook burgers erdoor worden getroffen.

Gelet op het voormelde toont verzoeker niet aan dat er in zijn geval zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat hij bij een terugkeer naar zijn land en regio van herkomst een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, van de Vreemdelingenwet.

3.5. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken en dat de Raad over de grond van het beroep heeft kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2°, van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op tien juni tweeduizend zesentwintig door:

S. VAN CAMP,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
A.-M. DE WEERDT,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
--------------	----------------

A.-M. DE WEERDT

S. VAN CAMP